

ניוזלטר

חפצי תרבות ממלחמת העולם השנייה

Item information

The U at Blauwvoord

Inventory number: 10055161
Date category: Drawings
Date value:
Archives: Stadsarchief Amsterdam

Reconstruction of provenance history*

- 1841-12-02
Possible possessor / holder: Siegfried Paul David May (collecting, Amsterdam)
Location:
Remarks: Archive Inventory van Frederik Muller etc., Amsterdam, 2 December 1841, no. 15 (as: 'Gedacht van het U bij het Blauwvoord te Amsterdam')
- 2-12-1941
Possible possessor / holder: Frederik Muller (collector, Amsterdam)
Location:
Remarks: Archive Inventory van Frederik Muller etc., Amsterdam, 2 December 1841, no. 15 (as: 'Gedacht van het U bij het Blauwvoord te Amsterdam')
- 1941-12-02
→ 1968
Possible possessor / holder: Dr. J. H. van Engelen (collecting, Amsterdam)
Location:
Remarks: Archive Inventory: B. Bakker, E. Fijnbooy and A.M. Gertelj, De verzameling van Engelen, Amsterdamse eeuwen 1800-1900, Zwolle/Amsterdam 1993, p. 186, no. 161
- 1968 → 1996
Possible possessor / holder: Dr. J. H. van Engelen (collecting, Amsterdam). Given on loan to Stadsarchief Amsterdam in 1969
Location:
Remarks: Archive Inventory: B. Bakker, E. Fijnbooy and A.M. Gertelj, De verzameling van Engelen, Amsterdamse eeuwen 1800-1900, Zwolle/Amsterdam 1993, p. 186, no. 161
- 1996 → today
Possible possessor / holder: On loan from the Van Engelen family to Stadsarchief Amsterdam
Location:
Remarks: Archive Inventory

Current restitution status*
No requests

Research findings*

This drawing was purchased at the auction of the collection of the May family, a Jewish couple.
This drawing, along with those by Caspar Philips (acquired and transferred to Petrus Schreier, belonged to the collection of Siegfried Paul David May and his wife Margareta May-Feld. They were confiscated by the Germans after the occupation of their own house in May 1940 and sold at Frederik Muller auction house in Amsterdam on sales on 14-17 October and 2-5 December 1941. Stadsarchief has established contact with the heirs in coordination with the Van Engelen family.

כחלק חדש בפורטל מתפרסמים ממצאי החקירה.

זמן קצר אחרי תום המלחמה לתצלומים שנעשו בשנים האחרונות יכולה לעזור במציאת תיאום ולהשלים את היסטוריית המוצא של החפץ.

הסטודנטים הגישו ל-RCE שני פיתרונות. ברגע זה אנו בודקים כיצד ניתן ליישם את הטכנולוגיה הזאת בחקר המוצא של אוסף NK.

גרסה משופרת של פורטל מלחמת העולם השנייה

החל מה-1 בספטמבר חל שינוי בפורטל של מלחמת העולם השנייה, [WO2-portal](#). נתונים המוכנסים בצד האחורי של המערכת, מתחדשים כעת בכל יום, ולא עוד באופן תקופתי. פירוש הדבר שאנו מציגים את המידע החדש ביותר שמתגלה ממחקרים של "הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות" (RCE) בנושא "אוסף נכסי האמנות ההולנדית" (NK). ממצאי המחקר מהווים חלק חדש של הפורטל. מדובר בקטעי טקסט שמתווספים לחפץ של אוסף NK מן הרגע שהמחקר על אותו חפץ הסתיים.

פיילוט להשוואת תצלומים בעזרת בינה מלאכותית (AI)

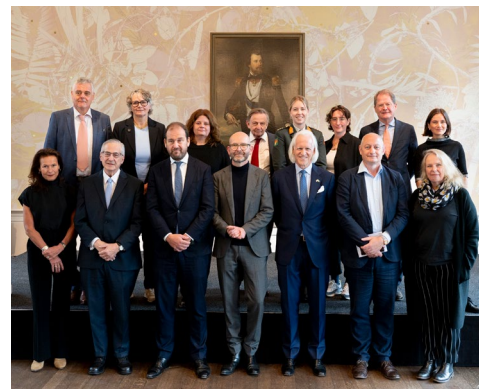
"הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות" (RCE) בדקה עם סטודנטים שנה ב' ללימודי בינה מלאכותית (AI) באוניברסיטת אמסטרדם אם ניתן להשוות תצלומים של חפצים מהאוסף של NK לתצלומים מהארכיון של "נקודת האיסוף המרכזית במינכן" (MCCP) באמצעות טכנולוגיית AI. הארכיון, שלאחרונה עבר דיגיטליזציה, מציג תצלומים של כל החפצים אשר בתום המלחמה הוחזרו למדינות המוצא דרך MCCP. ה-MCCP מהווה מקור חשוב עבור חקר המוצא.

במיוחד במקרה של חפצים שאינם ייחודיים, כמו ארונות וכלי אוכל, ההשוואה של תצלומים שנעשו

בניוזלטר זה אנו מביאים לכם מידע על הפעילות של "הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות" (RCE) בנושא נכסי התרבות שנבזזו, הוחרמו או נמכרו בכפייה לפני או בזמן מלחמת העולם השנייה. כמו כן אנו מפנים אל מידע מעניין של הארגונים שעמם אנו משתפים פעולה באופן הדוק, כגון "ועדת ההשבה" ו"המכון לחקר המלחמה, השואה ורצח עם" (NIOD).

סימפוזיון "עתיד ההשבה"

שונות. [כאן](#) תוכל לקרוא את הדיווח על פעילויות אלה.

סיבה ויידה עם הנאמים בסימפוזיון.

הסימפוזיון הבינלאומי שהתקיים ב-12 בספטמבר באולם של ארטיס באמסטרדם, נמצא מאחורינו. אחרי הפתיחה על ידי שר החינוך, התרבות והמדע אפו ברוינס (Eppo Bruins), הפנו 15 נואמים ומעל 150 משתתפים ממדינות שונות, מבט אל העתיד, תחת ראשותו של סיבה ויידה (Siebe Weide), שהיה יושב הראש לאותו יום. האם ניתן לקבוע תאריך סופי למדיניות ההשבה? האם יש להקים וועדת השבה אירופית? מה הסיכויים והאתגרים בתחום חקר המוצא, וכיצד נרצה להתמודד עם אמנות יהודית יתומה שנשדדה? תוכלו לצפות בסימפוזיון (בשפה האנגלית) [בקישור הזה](#).

בסימפוזיון זה סגרנו שנה שבה ציינו את יום השנה ה-25 למדיניות ההשבה ההולנדית בפעילויות

חלק נפרד מפאנל, שבעבר שימש כיסוי קיר, עם נוף פסטוראלי. צויר בקירוב בין 1750 ל-1800, NK3309.

עזרה בחקר המוצא

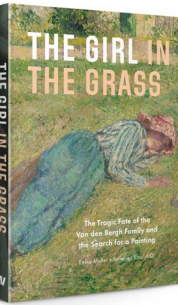
בסדרת הבלוגים עזרה במציאת המוצא אנו דנים על חפץ כלשהו מאוסף NK שלגביו נערכת בדיקה נרחבת. יש לקוות שבדרך זו אפשר יהיה להיענות ליותר בקשות השבה וניתן יהיה להחזיר את החפצים לבעליהם ולירשיהם החוקיים.

לציור מהמאה ה-17 "נוף עם מבצר" יש היסטוריה ארוכה ומטלטלת, שחלקים ממנה אינם ידועים.

כיסוי קיר מהמאה ה-18 שכיום משמש פרגוד. מי שמביט בו מרגיש כאילו הוא נמצא בתוך ציור.

פרסום "ילדה בדשא"

בני הזוג ון-דן-ברך יצאו למסע בשנת 1943 והחביאו את שתי בנותיהם בבית ילדים בעיר דריברכן. כדי לשלם על כל זה הם נאלצו למכור בין היתר את הציור "ילדה בדשא" מאת קמיל פיזאר. אחרי השחרור הגיש מר ון-דן-ברך **טופס דיווח** על כך, ואולם,

הציור לא נמצא. רק בשנת 2016 מצא "הלשכה לחיפוש המוצא" דאז - שכעת חלק מ-RCE - קשר בין טופס הדיווח לבין הציור שנמצא מאז 1958 באוסף של המוזיאון לאמנות (Kunsthalle) בעיר ברמן שבגרמניה.

על הגורל הטראגי של המשפחה וההיסטוריה של הציור כתבה עמיתנו אנליס קול, ביחד עם אילקה מולר מהמכון לחקר המלחמה, השואה ורצח עם" (NIOD) **פנר** (ניתן להשיגו גם באנגלית). הציור נמצא באופן זמני במוזיאון ון גוך (מנובמבר 2024 ועד מרץ 2025) ושם אפשר לצפות בו.

וידיאו ביו-טיוב (YouTube)

שודר דה בור וקלאס ון דר ויל יצרו את סידרת הווידיאו "האמנות של גרינג במוזיאונים הולנדיים". הם ביקרו במרכז האוספים של הולנד בעיר אמרספורט וצפו ביצירות מאוסף NK ביחד עם עמיתנו פרי סריר ונטלי מנקה.

הדרכה לחקר המוצא של חפצי תרבות 1933-1945

הפרסום שהופיע לאחרונה "הדרכה לחקר המוצא של חפצי תרבות 1933-1945 (גם באנגלית)" נותן טיפים מעשיים לכל מי שחוקר את האוסף העצמי או לצורך רכישה.

ילדה כותבת ליד שולחן, יצירה של מקס ליברמן.

המלצת ועדת ההשבה לגבי הציור ילדה כותבת ליד שולחן

ועדת ההשבה ממליצה לעיריית רוטרדם להחזיר את הציור ילדה כותבת ליד שולחן (מקס ליברמן) לידי היורשים של מקס ומרטה ליברמן. הציור מהווה מאז 1959 חלק מהאוסף של מוזיאון בוימאנס ון בנינגן ברוטרדם והוא שייך כעת לרכושה של עיריית רוטרדם.

חדשות בקיצור

< **לודוויק אשר מונה על ידי הארגון היהודי המרכזי ליושב הראש של הוועדה לאמנות יהודית יתומה שנשדדה.**

< **אברהם רוט הלך לעולמו בגיל 96.** לא נשכח את שיתוף הפעולה המיוחד והזיכרונות על כך. אנו משתתפים בצער המשפחה וחבריו הרבים.

< מעוניין בקורסים והכשרות על חפצי תרבות ומלחמת העולם השנייה? **למידע על כך בקר** **באתר שלנו.**

שאלות או הגשת בקשה?

האם אתה מחפש מידע על ההשבה או אוסף נכסי האמנות ההולנדי? הסוכנות הממשלתית למורשת תרבות של הולנד מהווה נקודת הקשר הראשונה למי שעשויים להיות בעלי זכויות ולמנהלי אוספים לגבי מדיניות ההשבה, הנהלים וחקר המוצא. כדי להקל את ההגשה של בקשת השבה. חוקרים יכולים לבקש עצות לגבי הביצוע של חקר המוצא ולקבל הפניה לארכיונים וארגונים זמינים שיכולים לסייע בכך. אנו מנגישים מידע בין היתר באמצעות האתר שלנו. שם תראו גם כיצד להגיש בקשה להשבה. בעלי עניין, חוקרים, סטודנטים ומתעניינים אחרים עם שאלות יכולים לפנות לדוא"ל restitutie@cultureelerfgoed.nl.

נשמח לעזור.

אם תרצו להתעדכן בהתפתחויות בתחום חפצי התרבות שאבדו במלחמת העולם השנייה והשבתם? ניתן להירשם כאן לניוזלטר.

להירשם